

Експерт коме су свуда отворена врата

Улазницу у елиту светске медицинске науке професор крагујевачког Медицинског факултета стекао је бројним достигнућима и изумима, на којима предано ради како би допринео да се направи помак ка налажењу лека за најтеже болести

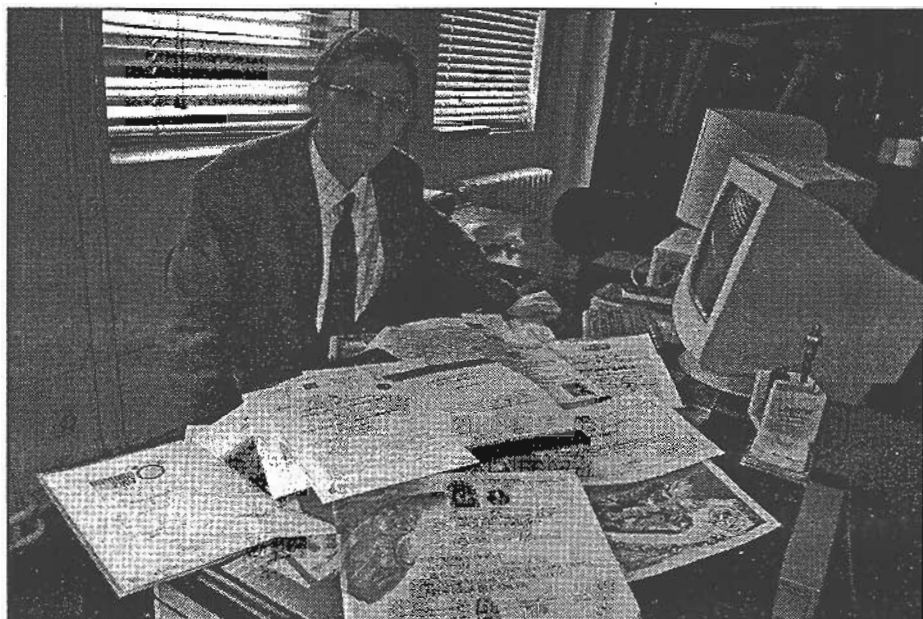
У години за нама крагујевачка, али и шира српска јавност која нема додира са научним круговима, први пут је чула за имунолога проф. др Владимира Јуришића. Да научник који је изумео тест који открива туморе још док су на нивоу микроскопских промена на ћелијској мембрани, живи међу нама и да предаје на овдашњем Медицинском факултету, Крагујевчани су сазнали тек када је др Јуришић постао власник пасоша број два од укупно 204 путне исправе које су добили најзаслужнији и најистакнутији грађани Србије. У протеклој години име и рад професора Владимира Јуришића пронели су славу Србије и града на Лепеници у најеминентнијим научним круговима планете.

Овај четрдесетчетворогодишњи научни посвећеник успео је, на име, да његов рад из области испитивања медијатора који могу да помогну у разликовању запаљенских цисти од тумора лица буде сврстан међу осам најбољих у конкуренцији близу 300 научних радова који су пристигли на анонимни конкурс у Јапану. Колико је високо признање које је наш научник заслужио говори и податак да се нашао у друштву једног Немца и Американца, троје Јапанаца, двоје Руса који долазе са најчувенијих светских институту. Уз награду коју је освојио добио је и изузетно признање да одржи предавање пред елитом светске медицинске науке. Професионални успех овог професора крагујевачког Медицинског факултета у 2008. години употпуњен је и стицањем звања научног саветника чиме је досегао сам врх академског звања, а постао један од 39 чланова Академије иновационих наука Никола Тесла, који имају патенте у области иновација.

Највише га, ипак, радује и испуњава помисао да је, макар за мрвицу, допринео да се направи помак ка налажењу лека за најтеже болести. Да наде професора Јуришића нису без основа говоре бројне чињенице. Уз близу 200 цитата у најеминентнијим светским и домаћим научним часописима, бројна поглавља у књигама и монографијама, позиве да предаје на страним универзитетима, податак да је једини научник са ових простора који је, по позиву, држао предавање на Пастеровом институту у Паризу још као

последипломски студент и да је један од троје научника из Србије чији је рад објавио водећи међународни часопис за хематолошка истраживања Блоод, као потврда вредности рада др Јуришића може да послужи и то што су из најгледнијих светских часописа у протеклој годи-

Нови Сад, где је завршио основну школу. У срце Шумадије вратио се тек као средњошколац. Матурирао је у Првој крагујевачкој гимназији, а звање доктора медицине стекао на овдашњем Медицинском факултету који је у то време био у саставу београдског Универзитета. Магистре-

Проф. др Владимир Јуришић: Милим да је мој рад мисија служења општем добру, а награда је нада да моја истраживања могу допринети проналажењу лека за болести које сада не можемо успешно да лечимо

ни 19 пута тражили његово експертско мишљење код оцене неког научног рада.

Много рада, мало пара

Улазницу у елиту светске медицинске науке др Јуришић је обезбедио озбиљним односом према раду који је, каже, понео из породице. Иако је рођен у Крагујевцу, у који су му се родитељи доселили због посла, мајчина болест га је у најранијем детињству одвела код баке у

ријум и докторат из области хематологије стекао је на Медицинском факултету у Београду, као и специјализацију из интерне медицине. Уз највише оцене током школовања истакао се на такмичењима из физике и хемије, али и на литерарним и ликовним конкурсима. Посебно је поносан на Змајеву награду за књижевност. Иако је и током целог школовања био међу најбољима у својој генерацији, каже да никада није био штребер, већ да је просто желео да има мноштво информација о којима ће касније да размишља.

Размишљање и идеје и данас су најјача стража доктора Јуришића, али финансијска ситуација често стоји на путу реализације његових замисли. У којој мери је привржен науци и посвећен хуманом циљу најбоље говори податак да је пуних 17 година волонтирао, не очекујући динар надокнаде за целодневна лабораторијска истраживања. Данас, када је стекао име, успео је да нађе partnere у иностранству који фи-

••• нансијски помажу његов рад.
- Ја као научни саветник, а то је ранг од кога не постоји ништа више, у Србији имам на располагању средства која су ми довољна за отприлике две анализе годишње. Колико је то, може се видети из податка да је само за пројекат који је резултирао радом који је награђен у Јапану било потребно десетак таквих испитивања. Моје колеге у развијенијим земљама на располагању имају педесет пута већи буџет.
Такав однос према науци за последицу има огромно технолошко заостајање за светским достигнућима. Идејно смо доста јаки, али идеје

ми је овај савремени лаптоп купио стриц. Ја сам научник кога пријатељи из приватног предузећа „Ауто-превоз“ бесплатно возе у Грчку и онда цео аутобус чека да ја однесем материјал у лабораторију. Када ме неко пита шта ме покреће онда сасвим искрено кажем да је то свест да радим нешто хумано. Моји мотиви су у неку руку слични побудама религиозних особа које имају потребу да иду у цркву. Ја тако мислим да је мој рад моја мисија служења општем добру, а награда је нада да моја истраживања могу допринети проналажењу лека за болести које сада не можемо успешно да лечимо.

доћи време. Налазим задовољство у једноставним стварима. Волим да се дружим са једноставним људима, немам потребу ни за каквим луксузом. Са великим задовољством поједем сендвич са лаборантима на паузи и заплешем са студентима на прославама. Нисам ни уображен, ни сујетан и не завидим никоме.

Уопште ми не смета што неке колеге лекари, које финансирају фармацијске куће, путују о њиховом трошку и спавају у најлуксузнијим хотелима, када одлазе на конгрес где немају ни један рад, док ја, који на конгресе идем да презентујем своје резултате, спавам у студентским домовима и омладинским hostelima. Мени је најважније да присуствујем таквим скуповима, јер се ту пуно научи и остваре се важни контакти. Тако сам и упознао колеге са којима данас сарађујем. Први пут сам се уплашио прошле године у Инсбруку када је ректор тамошњег Универзитета записивао оно што ја говорим на конгресу о ћелијској пролиферацији. То је само још један доказ односа према науци. Не осећам се лоше ни када сретнем колеге из иностранства које захваљујући свом раду живе на високој вози. Једино на чему им завидим су услови рада које ја могу само да сањам, пошто немам своју лабораторију у којој бих могао да реализујем своје идеје.

Што се тиче педагошког рада, ту сам доста строг. Важи за једног од строжих професора, али моја строгост се базира на захтеву да се мора научити оно што је неопходно за будућег лекара. Неки студенти то разумеју, неки не. Ја тако гледам на свој позив, али на жалост младе генерације често имају другачије погледе. Поражава ме чињеница да код многих будућих лекара не постоји свест о одговорности и етичкој димензији професије коју су одабрали. Хоће да буду лекари, а не желе да слушају предавања. Уместо да гледају да што више науче, траже начине како да преваре професора. Служе се бубицама, разним пушканицама, а они ће сутра да лече људе. Због тога сам поборник идеје да би психо тест морао да буде критеријум за упис медицинских студија. Будући да оваква пракса постоји у неким земљама, нема разлога да је и ми не уведемо.

Ипак, нису ни ти млади људи криви. Они су само последица стања у друштву где свака певачица и сваки нижеразредни спортиста има више новца и ужива више поштовања од било ког научника. Зато мислим да је неопходно да се створе могућности да успешни људи креирају вредности и буду пример. И то не ја, и не било који појединац, јер шта сам ја сам - ништа, него да се створе услови да заједничким радом свих решавамо проблеме и градим боље сутра, поручује овај ентузијаста и хуманиста чија несебичност изазива неверицу, али и охрабрује сазнањем да постоји људскост коју никакве кризе не могу да победе. ●

Јаворка СТАНОЈЕВИЋ

ИЗЛАГАЊЕ У ЈАПАНУ, НА СКУПУ НАЈЕЕМИНЕНТНИЈИХ НАУЧНИКА СВЕТА

без реализације не значе ништа. Последица је да на већини међународних конкурса рад који долази из Србије буде одбачен без читања. Мој рад је прошао у Јапану зато што је конкурс био анониман, зато што је препознат квалитет и што је рад имао оригиналност.

На моју срећу, успео сам да остварим сарадњу са универзитетима у Атини и Инсбруку, тако да је и део моје презентације био сарадња са колегама из тих установа. Већину анализа радим у иностранству, јер ми Грци и Аустријанци обезбеђују новац за хемикалије. Део анализа обављам у Београду и Новом Саду са сарадницима. То је напоран и мукотрпан рад који тражи максималну посвећеност и који не доноси никакву материјалну корист.

Иако сам стекао толика признања, ја нисам богат човек попут мојих колега из развијених земаља. Мој једини извор прихода је плата коју примам на Медицинском факултету, а пошто живим на релацији Београд односно Нови Сад, где се бавим научним радом, Крагујевац где три пута недељно предајем, плата ми није довољна ни за пристојан живот. Довољно ће бити да вам кажем да

Признања, наравно, пријају, али могу и да отежају живот. Наша средина је, на жалост, таква да тешко прашта успех. Ја сам по природи јако осетљив човек и то ми доста смета. Али, опет, не бих могао нигде другде да живим. Иако имам могућности, никада не бих живео, рецимо, у Америци. Људи су тамо другачије, отуђени, све је подређено стицању профита, интересима разних компанија и корпорација. Није то за мене, ја сам једноставан човек који воли наш начин живота, прича професор Јуришић.

Потпуна посвећеност

Иако му прија дружење са пријатељима, воли да иде на журке и рођендане, ужива у скијању и пливању, обожава шетње поред Дунава и радо слуша музику, научни рад га често одваја од ових задовољства.

- Када нешто радим онда се томе потпуно посветим и то ме буквално окупира. Сада је то наука, али не мора да значи да ће тако бити увек. Жртвовао сам много тога због свог рада и нисам стигао да урадим неке друге важне ствари у животу, али се надам да ће и за то